

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ

**Татарстан Республикасында бала хокукларын һәм аның законлы
мәнфэгатьләрен яклауның аерым чаралары турында**

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2022 елның 21 апрелендә
кабул ителде

1 статья. Әлеге Законның жайга салу предметы

1. Әлеге Закон Татарстан Республикасында бала хокукларының һәм аның законлы мәнфэгатьләренең төп гарантияләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килүче хокук мөнәсәбәтләрен Россия Федерациясе субъектлары вәкаләтләренә Россия Федерациясе законнары белән кертелгән вәкаләтләр чикләрендә жайга сала.

2. Татарстан Республикасы территориясендә балаларның сәламәтлегенә, физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрэндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән.

2 статья. Әлеге Законда кулланыла торган төп төшенчәләр

Әлеге Закон максатларында «Россия Федерациясендә бала хокукларының төп гарантияләре турында» 1998 елның 24 июлендәге 124-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба – Федераль закон) билгеләнгән төшенчәләр кулланыла.

**3 статья. Бала хокукларын һәм аның законлы мәнфэгатьләрен яклау
өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте
органнары вәкаләтләре**

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) бала хокукларын һәм аның законлы мәнфэгатьләрен яклау өлкәсендә законнар белән жайга салу;
- 2) бала хокукларын һәм аның законлы мәнфэгатьләрен яклау өлкәсендә Татарстан Республикасы законнарын үтәүне тикшереп тору;

3) Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләр.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) бала хокукларын һәм аның законлы мәнфәгатьләрен яклау өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт программаларын раслау;

2) Татарстан Республикасының дәүләт милке һәм (яисә) муниципаль милек булып торган балалар өчен социаль инфраструктура объектын реконструкцияләү, модернизацияләү, аның билгеләнешен үзгәртү яисә аны бетерү турында, шулай ук балалар өчен социаль инфраструктура булдыручы Татарстан Республикасы дәүләт оешмаларын, муниципаль оешмаларны үзгәртеп төзү яисә бетерү турында карар кабул итү нәтижәләрен бәяләүне, әлегә бәяләүнең критерийларын да кертеп, үткәру тәртибен, мондый карарның нәтижәләрен бәяләү комиссиясен төзү һәм аның тарафыннан бәяләмәләр эзерләү тәртибен билгеләү;

3) мөстәкыйль туризмны гамәлгә ашыру кысаларында балалар катнашында туристлар төркемнәре үтү өчен һәм балаларның ялы һәм аларны савыктыру оешмаларында булган балаларның оешкан төркемнәре үтү өчен тәкъдим ителә торган туристлар маршрутлары (хәрәкәтләнүнең башка маршрутлары) исемлеген эшләү һәм раслау өчен җаваплы Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органын билгеләү, аны Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру;

4) Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләр.

4 статья. Баланы аның сәламәтлегенә, әхлакый һәм рухи үсешенә зыян китерә торган мәгълүматтан, пропагандадан һәм агитациядән яклау

Баланы аның сәламәтлегенә, әхлакый һәм рухи үсешенә зыян китерә торган мәгълүматтан, пропагандадан һәм агитациядән, шул исәптән милли, сыйнфый, социаль түзеп тора алмаучанлыктан, алкоголь продукциясе һәм тәмәке әйберләре рекламасыннан, социаль, раса, милли һәм дини тигезсезлек пропагандасыннан, порнография характерындагы мәгълүматтан, традицион булмаган сексуаль мөнәсәбәтләрне пропагандалый торган мәгълүматтан, шулай ук көч куллануны һәм рәхимсезлекне, наркоманияне, токсикоманияне, үз-үзләрен тотышларын жәмгыяткә каршы куюны пропагандалый торган басма продукция, аудио- һәм видеопродукция таралудан яклау Федераль закон һәм «Балаларны аларның сәламәтлегенә һәм үсешенә зыян китерә торган мәгълүматтан яклау турында» 2010 елның 29 декабрәндәге 436-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

5 статья. Балалар өчен социаль инфраструктура булдырганда бала хокукларын һәм аның законлы мәнфәгатьләрен яклау

1. Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешә мәсьәләләре буенча карарлар кабул

иткәндә балалар өчен социаль инфраструктура объектларын төзү нормативларын исәпкә ала. Күрсәтелгән нормативлар Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә һәм, әгәр Татарстан Республикасы законнарында башкасы билгеләнмәгән булса, Татарстан Республикасы үзенчәлекләрен, Татарстан Республикасы халыклары традицияләрен исәпкә алып кулланыла.

2. Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы яисә жирле үзидарә органы тарафыннан Татарстан Республикасының дәүләт милке һәм (яисә) муниципаль милек булып торган балалар өчен социаль инфраструктура объектын реконструкцияләү, модернизацияләү, аның билгеләнешен үзгәртү яисә аны бетерү турында, шулай ук балалар өчен социаль инфраструктура булдыручы Татарстан Республикасы дәүләт оешмаларын, муниципаль оешмаларны үзгәртеп төзү яисә бетерү турында карар кабул итү балаларның тормыш эшчәнлеген, аларга белем бирүне, аларны үстерүне, аларның ялын һәм аларны савыктыруны, аларга медицина ярдәме күрсәтүне, балалардагы авыруларны профилактикалауны, аларны социаль яклауны һәм аларга социаль хезмәт күрсәтүне тәмин итү өчен мондый карарның нәтижәләрен бәяләү комиссиясенәң уңай бәяләмәсе нигезендә рөхсәт ителә.

Татарстан Республикасының дәүләт милке һәм (яисә) муниципаль милек булып торган балалар өчен социаль инфраструктура объектын реконструкцияләү, модернизацияләү, аның билгеләнешен үзгәртү яисә аны бетерү турында, шулай ук балалар өчен социаль инфраструктура булдыручы Татарстан Республикасы дәүләт оешмаларын, муниципаль оешмаларны үзгәртеп төзү яисә бетерү турында карар кабул итү нәтижәләрен бәяләүне, әлеге бәяләүнең критерийларын да кертеп, үткәру тәртибе, мондый карарның нәтижәләрен бәяләү комиссиясен төзү һәм аның тарафыннан бәяләмәләр эзерләү тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

3. Татарстан Республикасының дәүләт милке булып торган, балалар өчен социаль инфраструктура объектларына караган һәм төзелүе, аерымлануы яисә сатып алынуы балаларга белем бирүне, аларны үстерүне, аларның ялын һәм аларны савыктыруны тәмин итү, балаларга медицина ярдәме күрсәтү һәм алардагы авыруларны профилактикалау, балаларны социаль яклау һәм аларга социаль хезмәт күрсәтү максатлары өчен билгеләнгән мөлкәт (жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар һәм төзелмәләр, жиһаз һәм башка мөлкәт) әлеге максатларда гына кулланыла ала.

Татарстан Республикасының дәүләт милке булып торган һәм балаларга белем бирү, аларны үстерү, аларның ялы һәм аларны савыктыру, балаларга медицина ярдәме күрсәтү һәм алардагы авыруларны профилактикалау, балаларны социаль яклау һәм аларга социаль хезмәт күрсәтү максатлары өчен билгеләнгән мөлкәт Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә кулланыла.

4. Әгәр балалар өчен социаль инфраструктура булдыручы Татарстан Республикасы дәүләт оешмасы яисә муниципаль оешма үзенә беркетелгән милек объектларын арендага бирсә, түләүсез файдалануга тапшырса, арендага бирү шартнамәсен һәм түләүсез файдалану шартнамәсен төзү алдыннан гамәлгә куючы тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән тәртиптә балаларның тормыш эшчәнлеген, аларга белем бирүне, аларны үстерүне, аларның ялын һәм аларны

савыктыруны, аларга медицина ярдәме күрсәтүне һәм балалардагы авыруларны профилактикалауны, аларны социаль яклауны һәм аларга социаль хезмәт күрсәтүне тәэмин итү өчен мондый шартнамәләр төзүнең нәтижәләрен бәяләү үткәрелергә тиеш.

Арендага бирү шартнамәсе һәм түләүсез файдалану шартнамәсе, аларны төзү нәтижәләренә үткәрелгән бәяләү нәтижәсендә әлегә өлешнең беренче абзацында күрсәтелгән шартларның начарлануы мөмкинлеге билгеләнсә, төзелә алмый.

Әлегә өлешнең беренче абзацында күрсәтелгән шартнамәләр төзү нәтижәләренә бәяләү үткәрү турында таләп Федераль законның 13 статьясындагы 4 пунктының өченче абзацында каралган дәүләт яисә муниципаль һөнәри белем бирү оешмасы, югары белем бирү мәгариф оешмасы белән шартнамәләр төзү очракларына кагылмый.

6 статья. Әлегә Законның үз көченә керүе

Әлегә Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2022 ел, 29 апрель
№ 26-ТРЗ